

Dnr 2022.071.626 KUN

Svar på remisser från Skolinspektionen angående ansökningar från fristående gymnasieskolor om godkännande som huvudman för fristående gymnasieskolor samt utökning av befintliga gymnasieskolor

Bakgrund

Alingsås kommun ingår i samverkansavtalet för Göteborgsregionen (GR) som omfattar 13 kommuner. Avtalet innebär att elever i regionen kan söka till och tas in på samtliga kommunala gymnasieskolor i regionen. Göteborgsregionen har gemensam intagning. Även antagningen till fristående gymnasieskolor i dessa 13 kommuner sköts av den gemensamma antagningsenheten.

I Alingsås kommun finns i dag en kommunal gymnasieskola samt ett fristående gymnasium, Alingsås yrkesgymnasium.

Den kommunala gymnasieskolan, Alströmergymnasiet, erbjuder 11 nationella program läsåret 2022/2023 om totalt 447 utbildningsplatser för år 1. De nationella programmen som erbjuds framgår nedan. Siffran anger vilket elevantal som är nödvändigt per program och inriktning för att kommunen ska kunna bedriva utbildning av god kvalitet och möta de behov som finns.

Barn- och fritidsprogrammet Inriktning – Pedagogiskt arbete	16 platser
Bygg- och anläggningsprogrammet Inriktning – Husbyggnad, Mark och anläggning, Måleri	30 platser
Ekonomiprogrammet Inriktning – Ekonomi, Juridik	86 platser
El- och energiprogrammet Inriktning – Automation, Elteknik	40 platser
Estetiska programmet Inriktning – Dans (8), Musik (20)	28 platser
Försäljnings- och serviceprogrammet Inriktning – Handel och service	25 platser
Naturvetenskapsprogrammet Inriktning – Naturvetenskap samt Naturvetenskap och samhälle	52 platser
Restaurang- och livsmedelsprogrammet Inriktning – Kök och service	15 platser
Samhällsvetenskapsprogrammet Inriktning – Samhällsvetenskap, Beteendevetenskap samt	80 platser

Medier, information och kommunikation	
Teknikprogrammet Inriktning – Design och produktutveckling, Information och medieteknik samt Teknikvetenskap	60 platser
Vård- och omsorgsprogrammet Inriktning – Vård och omsorg	15 platser

Det fristående gymnasiet, Alingsås yrkesgymnasium har 2022/2023 25 utbildningsplatser för åk 1. De nationella programmen som erbjuds är följande:

Hantverksprogrammet Inriktning – Frisör	8 platser
Fordon- och transportprogrammet Inriktningar – Personbil samt Lastbil och mobila maskiner	17 platser

Befolkningsprognos Alingsås kommun

År:	2022	2023	2024	2025	2026
Antal 16-åringar:	564	536	572	584	599

Befolkningsprognos 2021-2030 Alingsås kommun, Statisticon AB april 2021.

Övergripande ekonomiska konsekvenser

Elevunderlaget gällande 16-åringar ökar i Alingsås kommun de kommande åren. Det är dock av vikt att noga följa utbudet av gymnasieplatser inom GR för att fortsätta minska antalet tomma utbildningsplatser. Efter slutantagningen 2021 stod 777 (2020: 805) utbildningsplatser tomma inom GR. Totalt finns 12 171 utbildningsplatser för åk 1 inom GR år 2022. Prognosen för antalet 16-åringar inom GR 2022 är 12 141.

För det fall fler elever söker till utbildningar som erbjuds av fristående skolor, påverkar detta de utbildningar som erbjuds inom ramen för ett samarbetsavtal inom GR och för Alingsås kommuns gymnasium. Generellt sett bidrar ökat antal utbildningsanordnare till en utspädningseffekt där gymnasieprogram riskerar att bli mindre och därmed kostsammare för offentliga huvudmän. Tomma platser på gymnasieutbildningarna bidrar till att öka de interkommunala ersättningarna vilket bidrar till att minska möjligheten till kvalitativ utbildning på gymnasieskolan i hemkommunen.

Övergripande pedagogiska konsekvenser

Ett ökat utbud av fristående gymnasieskolor innebär en större valfrihet och fler möjligheter att välja skola av pedagogisk inriktning för elever och vårdnadshavare. Denna valfrihet kan innebära en ökad segregering för olika grupper i samhället och minskad likvärdighet

Övergripande organisatoriska konsekvenser

En fortsatt ökning av antalet friskoleplatser innebär minskat antal möjliga sökande elever per plats och att anpassningar bör ske i enlighet med minskat elevunderlag vilket kan påverka kommunens gymnasieskola negativt. En ökad konkurrenssituation i GR och merkostnaden för interkommunala ersättningar försämrar möjligheten att behålla utbildningsutbudet i Alingsås.

Nedan framgår en redovisning av ansökta nyetableringar och ansökan om utökning av en befintlig fristående gymnasieskola samt huruvida kultur- och utbildningsförvaltningen i Alingsås till- eller avstyrker ansökan som svar på remisser ställda från Skolinspektionen.

Praktiska Utbildning AB Framtidsgymnasiet Göteborg i Göteborg kommun, dnr. 2022:961 Ansöker om utökning av befintlig gymnasieskola med Försäljnings- och serviceprogrammet samt Vvs- och fastighetsprogrammet inriktning Vvs.

Antalet ansökningar till Försäljnings- och serviceprogrammets har förbättrats något det senaste året inom GR, dock är söktrycket i relation till antalet tillgängliga platser 52 %, vilket är detsamma som på Alströmergymnasiet. Kultur- och utbildningsförvaltningen anser att Skolinspektionen bör analysera antalet utbildningsanordnare som erbjuder programmet och inriktningarna inom GR för att förhindra en eventuell överetablering med framtida tomplatser som följd. Enligt antagningsstatistiken finns det 17 utbildningsanordnare som erbjuder 498 platser (252 sökanden i februari 2022).

Kultur- och utbildningsförvaltningen avstyrker ansökan med ovanstående resonemang.

Vvs- och fastighetsprogrammets popularitet har ökat något från föregående år inom GR. Söktrycket i relation till antalet tillgängliga platser är 46 %. Alströmergymnasiet erbjuder inte Vvs- och fastighetsprogrammet i sitt programutbud. Enligt antagningsstatistiken finns det fem utbildningsanordnare som erbjuder 98 platser, varav platserna har 42 sökanden i februari 2022. Kultur- och utbildningsförvaltningen avstår från att lämna ett yttrande då programmet remissen avser inte ingår Alströmergymnasiets programutbud.

Donnergymnasiet AB (Academedi) fristående gymnasieskolan Donnergymnasiet i Göteborgs kommun, dnr. 2022:950 har ansökt om att få ett godkännande som huvudman för särskild variant av gymnasieutbildning. Donnergymnasiet ansöker om att få anordna musikinriktning på naturvetenskapsprogrammet. Skolan erbjuder sedan tidigare inriktningen, men önskar att höja antalet utbildningsplatser till 32 st per år. Enligt antagningsstatistiken finns det tre utbildningsanordnare som erbjuder 42 platser där antalet sökanden är 43. Alströmergymnasiet erbjuder naturvetenskapsprogrammet men inte inriktningen.

Den särskilda varianten bedöms inte påverka söktrycket till Alströmergymnasiets naturvetenskapsprogram ej heller det estetiska programmet.

Kultur- och utbildningsförvaltningen avstår från att lämna ett yttrande då den särskilda varianten remissen avser inte finns som en inriktning på Alströmergymnasiets naturvetenskapsprogram.

NTI Gymnasiet Macro AB, dnr 2022.956 har ansökt om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid NTI Handelsgymnasiet Göteborg i Göteborgs kommun. NTI Handelsgymnasiet ansöker om att starta inriktningen Juridik på Ekonomiprogrammet. Fullt utbyggt med 32 platser.

Programmet och inriktningen är populär. Enligt statistik inför preliminärantagningen (februari) har programmet ett söktryck om 107 % i hela GR, medan söktrycket vid Alströmergymnasiet är 92 %. Enligt antagningsstatistiken erbjuder 33 utbildningsanordnare 2111 platser på ekonomiprogrammet, varav 27 utbildningsanordnare erbjuder inriktningen ekonomi. Kultur- och utbildningsförvaltningen noterar att det är ett högt söktryck på ekonomiprogrammet och att intresset är stort för juridikinriktning. Alströmergymnasiet erbjuder ekonomiprogrammet med inriktningen juridik. Förvaltningen noterar att programmet och inriktningen är väl spridd på gymnasieskolor i GR-området och att det kan finnas en risk för en utspädningseffekt mot övriga gymnasieskolor när ytterligare en utbildningsanordnare önskar starta inriktningen. Kultur- och utbildningsförvaltningen avstyrker ansökan då fler utbildningsanordnare riskerar att leda till negativa konsekvenser avseende elevunderlaget.

Societas Gymnasium AB, dnr 2022:949 har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Societas Gymnasium Göteborg i Göteborgs kommun fr.o.m. läsåret 2023/2024.

- *Ekonomiprogrammet med inriktning ekonomi*
Ekonomiprogrammet med inriktning juridik
Antal platser/sökande: 86 platser – 79 behöriga sökande
33 utbildningsanordnare i GR – 2111 platser/2200 sökande
- Humanistiska programmet med inriktning språk
Programmet finns inte i Alströmergymnasiets programutbud. Programmet nedlagt sedan 2019/2020 på grund av långvarigt lågt söktryck.
2 utbildningsanordnare i GR – totalt 39 platser/39 sökande
- Naturvetenskapsprogrammet med inriktning naturvetenskap
Antal platser/sökande: 52 platser- 46 behöriga sökande
39 utbildningsanordnare i GR – 1846 platser/1691 behöriga sökande

- Samhällsvetenskapsprogrammet med inriktning beteendevetenskap
- Samhällsvetenskapsprogrammet med inriktning medier, information och kommunikation
- Samhällsvetenskapsprogrammet med inriktning samhällsvetenskap
Antalet platser/sökande: 80 platser – 60 behöriga sökande
46 utbildningsanordnare i GR – 2342 platser/2052 behöriga sökande

Ytterligare utbildningsanordnare som önskar etablera sig inom ovan nämnda program riskerar att bidra till en överetablering av gymnasieskolor med likvärdiga program. Förvaltningen noterar att programmet och inriktningen är väl spridd på gymnasieskolor i GR-området och att det kan finnas en risk för en utspädningseffekt mot övriga gymnasieskolor när ytterligare en utbildningsanordnare önskar starta inriktningen.

Kultur- och utbildningsförvaltningen avstyrker ansökan då fler utbildningsanordnare riskerar att leda till negativa konsekvenser avseende elevunderlaget.

Alingsås Yrkesgymnasium AB, dnr. 2022:832 ansöker om utökning av en befintlig fristående gymnasieskola för Fordons- och transportprogrammet, inriktning transport vid Alingsås Yrkesgymnasium om totalt 15 platser vid fullt utbyggd verksamhet.

Enligt antagningsstatistiken finns det elva utbildningsanordnare som erbjuder fordons- och transportprogrammet i GR. Utbildningsanordnarna erbjuder 331 platser och det finns 172 behöriga sökanden. Tre utbildningsanordnare erbjuder inriktningen transport och har 55 behöriga sökanden. Alströmergymnasiet har inte fordons- och transportprogrammet i sitt programutbud.

I ansökan redogör Alingsås Yrkesgymnasium för skäl till att utöka fordons- och transportprogrammet med inriktning transport med att det finns en lokal efterfrågan från näringslivet samt ett potentiellt elevunderlag.

Kultur- och utbildningsförvaltningen anser att Skolinspektionen bör analysera antalet utbildningsanordnare som erbjuder programmet och inriktningarna inom GR för att förhindra en eventuell överetablering med framtida tomplatser som följd.

Utifrån ansökan från Alingsås Yrkesgymnasium gällande inriktningen transport ställer sig kultur- och utbildningsförvaltningen positiv till ansökan och tillstyrker ansökan.

Lärlingsgymnasiet i Sverige AB, dnr. 2022.937 ansöker om utökning av en befintlig fristående gymnasieskola för Vård- och omsorgsprogrammet vid Yrkesgymnasiet Ale. Fullt utbyggd verksamhet omfattar det totalt 18 platser.

Kultur- och utbildningsförvaltningen anser att Skolinspektionen bör analysera antalet utbildningsanordnare som erbjuder programmet och inriktningarna inom GR för att förhindra en eventuell överetablering med framtida tomplatser som följd.

Enligt antagningsstatistiken finns det elva utbildningsanordnare som erbjuder vård- och omsorgsprogrammet i GR. Utbildningsanordnarna erbjuder 236 platser och det finns 72 behöriga sökanden, programmet har en stor andel obehöriga sökanden i nuläget. Alströmergymnasiet erbjuder vård- och omsorgsprogrammet och är anslutna till vård- och omsorgscollege. Alströmergymnasiet har inför preliminärantagningen 2022 tre behöriga sökande och elva obehöriga.

Kultur- och utbildningsförvaltningen avstår från att av- eller tillstyrka ansökan.

Aspero Friskolor AB, dnr. 2022:592 ansöker om godkännande som huvudman för särskild variant av nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) vid den fristående gymnasieskolan Aspero Idrottsgymnasium Göteborg i Göteborgs kommun. Aspero önskar starta en NIU med inriktning fotboll. Fullt utbyggd verksamhet motsvarar den 34 elever per årskurs. NIU ska enligt ansökan kombineras med ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet.

Alströmergymnasiet erbjuder NIU fotboll på barn- och fritidsprogrammet, ekonomiprogrammet, el- och energiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. Alströmergymnasiet har ett tätt samarbete med flertalet lokala fotbollsklubbar inom Alingsås kommun.

Ytterligare en utbildningsanordnare som önskar starta NIU fotboll inom ovan nämnda programmen medför en risk för en utspädningseffekt mot övriga gymnasieskolor när ytterligare en utbildningsanordnare önskar starta inriktningen mot NIU. Detta samtidigt som en översyn sker nationellt kring antalet NIU utbildningar och platser som kan komma att förändra förutsättningarna för att bedriva NIU.

Kultur- och utbildningsförvaltningen avstyrker ansökan då fler utbildningsanordnare riskerar att leda till negativa konsekvenser avseende elevunderlaget.